

3.3. PERUSTURVA

Toiminta-ajatus ja taloudelliset tavoitteet

Perusturvan tehtävänä on edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä arjen turvallisuutta järjestämällä ja tuottamalla laadukkaita sekä kustannustehokkaita palveluja. Perusturva vastaa kuntalaisten palvelutarpeisiin asiakaslähtöisesti ja joustavasti kehittäen palveluja toimivaksi kokonaisuudeksi eri yhteistyötahojen kanssa.

Taloudellisena tavoitteena on perusturvan kustannusten hillitseminen suhteessa kunnan kokonaistalouden resursseihin. Toiminnan kehittäminen ja muutosten ennakointi tähtää ajanmukaisiin ja kustannustehokkaisiin rakenteisiin ja palveluratkaisuihin.

Strategisten tavoitteiden arviointi

Väestön ikääntyminen ja valmistautuminen sote-alueeseen asetti haasteita koko palvelutuotannolle. Painopisteinä käytäntöjä kehitettäessä on ollut varhainen ennakointi, uudet toimintamallit, hyvinvointiteknologian käyttöönotto ja yhteistyön tiivistäminen yksityisten yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Hyvinvointiteknologian käyttöönottoa on valmisteltu.

Sosiaalipalveluissa tiivistettiin yhteistyötä Luhangan kunnan kanssa. Valtakunnallisessa LAPE - hankkeessa kehitettiin lasten ja perheiden palveluja mm. perhekeskusmallin kehittäminen osaksi sote-alueen toimintaa. Sosiaalityönpalveluissa varauduttiin vastaamaan maahanmuuttajien kuntapaikoille tulevien tai itsenäisesti kuntaan muuttavien palvelujen kysyntään.

Ikäihmisten palveluissa vahvistettiin erityisesti kuntouttavaa työtettä. Raskaan hoivan tarve on lisääntynyt aikaisemmista vuosista, mikä lisäsi asumisen ostopalvelujen kustannuksia. Yhteistyö oli tiivistä seututerveyskeskuksen perusterveydenhuollon kanssa palveluiden selkiyttämiseksi ja kustannusten nousun hillitsemiseksi. Yhteistyö seututerveyskeskuksen, sosiaalipalvelujen ja ikäihmistenpalveluiden kesken tiivistyi.

Uutta Joutsan sotekeskusta alettiin rakentamaan syksyllä 2019, johon suunniteltu perhekeskus sijoittuu.

Varhaisen tuen onnistuminen edellytti tiivistä hallintokuntien välistä yhteistyötä ja yhteistyö tiivistyi sivistys- ja hyvinvointiosaston, teknisen toimen ja terveystalouden sekä kolmannen sektorin kesken. Uusia yhteistyön toimintamalleja kehitettiin eri toimijoiden kanssa. Organisaatio uudistuksessa hyvinvointiin liittyvä hallinnointi mm. hyvinvointitupa ja hyvinvointikertomus siirtyivät sivistys- ja hyvinvointiosastolle.

Laajan hyvinvointikertomuksen (2017–2020) ja siihen asetettujen tavoitteiden arviointi vuosittain ja tavoitteet huomioidaan palvelutuotannossa yhdessä hyvinvointi- ja sivistysosaston sekä teknisen osaston kanssa.

Perusterveydenhuollon palvelut tuotti Keski-Suomen seututerveyskeskus. Mielenterveyspalvelut sekä mielenterveyskuntoutujien palveluasumisen järjesti Keski-Suomen sairaanhoitopiirin psykiatrian vastuualue. Erikoissairaanhoidon palvelut ostettiin Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

Terveystalouden- ja vanhuspalvelulain sekä sosiaalihuoltolain lainsäädännön tuomat muutokset huomioitiin palvelutuotannossa. Varauduttiin sote- ja maakuntauudistuksen täytäntöönpanoon osallistumalla maakunnallisiin työryhmiin ja kehittämishankkeisiin.

Suuri osa sosiaalihuoltolain mukaisista sosiaalipalveluista on ns. määrärahasidonnaisia palveluja, joiden myöntämisessä kunta voi käyttää harkintaa. Myös näiden palvelujen myöntämisen pitää kuitenkin aina perustua yksilölliseen palvelutarpeen arviointiin. Palvelutarpeenarvio perustuu lakiin ja se tehdään aina sosiaalipalveluissa, vammaispalvelussa ja ikäihmisten palveluissa.

Joutsa on sitoutunut maakunnalliseen yhteistyöhön Marinin hallitusohjelman mukaisesti. Kärkihankkeita ovat tulevaisuuden terveyskeskus johon sisältyy lapsi ja perhepalveluiden muutosohjelman läpivienti 2020 - 2022. Tässä painopistealueena on perhekeskus ja varhainen tuki arkeen, lasten suojelun kehittäminen. Toisena kärkihankkeena rakenne uudistushanke. Kolmantena maakunnallisena kärkihankkeena on kotihoito ja palveluohjaus kehittäminen.

Syyskuussa uudelleen valitun perusturvalautakunnan työskentely on sujunut hyvin. Lautakunnan ja viranhaltijoiden välinen keskustelu on ollut rakentavaa perusturvan asioita käsiteltäessä.

3.3.1. PERUSTURVAN HALLINTO

Sosiaalitoimen hallintoon kuuluvat perusturvalautakunnan, yksilöjaoston sekä perusturvajohtajan ja toimistosihteerin toimintakulut.

Arviointi

Valtakunnallinen sote- ja maakuntauudistus ei edennyt 2019 vuoden aikana ja arvioitu toteutumisajankohta on vielä tarkentumatta. Peruspalvelut järjestetään tulevana vuosina kunnan omana toimintana.

Perusturvan hallinnon ja esimiesten johtamisen kehittäminen aloitettu loppuvuodesta 2019 ja sitä on tarkoitus jatkaa talousarvio 2020 vuoden alusta kesään asti. Strategiset painopistealueet ja mittarit ovat arvioinnin kohteena uudelleen suhteessa talouteen.

Perusturvajohtajan tehtävät on hoidettu sijaisjärjestelyin 30.6.2019 saakka. Uusi viranhaltija aloitti 1.7.2019.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitteiden toteutuminen
perusturvan hallinnolliset tehtävät on hoidettu määräaikoja noudattaen	tehtävien jaksottaminen ja ruuhkahuippujen ennakointi, joustava työajankäyttö	tehtävät hoidettu määräaikoihin mennessä	Tehtävät hoidettiin määräaikoihin mennessä käytettävissä olevilla resursseilla.

Vastuhenkilö: perusturvajohtaja Anna-Maija Kääriäinen

Perusturvan hallinto	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

3.3.2. SOSIAALITYÖ**Sosiaalityöntekijät***Strategiset tavoitteet*

Sosiaalityön tavoitteena on vastata asiakkaan tuentarpeeseen sosiaalitakuun mukaisesti. Toimeentulotukilain, vammaispalvelulain, lastensuojelulain ja sosiaalihuoltolain asettamien vaatimusten mukaisesti asiakkaan tuen tarve on arvioitava seitsemän arkipäivän kuluessa.

Arviointi

Sosiaalityössä johtavan sosiaalityöntekijän vastuualueina olivat lastensuojelu ja lastenvalvojan tehtävät, vammaissosiaalityö sekä johtavan sosiaalityöntekijän muut tehtävät. Molempien sosiaalityöntekijöiden vastuualueena oli yhdenntetty sosiaalityö, johon kuuluivat mm. lastensuojelu ja aikuissosiaalityö. Koulukuraattorin tehtävät oli jaettu sosiaalityöntekijöiden kesken. Sosiaalityöntekijän työkuvaan kuului 30 % Luhankaan tehtävää sosiaalityötä myyntipalveluna.

Lisäksi sosiaalitoimiston henkilökuntaan kuuluvat lastensuojelun perhetyöntekijät. Toisen työpanos painottuu lastensuojeluasiakkaisiin ja toisen työ painottuu ennaltaehkäisevään, sosiaalihuoltolain mukaiseen perhetyöhön.

Sosiaalityön talousarvioon oli varattu sosiaalityöntekijöiden palkka- ym. kulujen lisäksi virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen, poliisin sosiaalityön, Jyväskylän kriisikeskus Mobilen kriisipäivystyksen ja etupäivystyksen kustannukset, ensi- ja turvakodin, sosiaaliasiamiehen ja sosiaalialan kehittämiskeskuksen (Kosken) asiakaspalveluiden ostojen kustannukset Joutsan perusturvaan kohdistuen.

Perusturva ostaa perheneuvolan palveluja Jyväskylän perheneuvolalta ja sijaishuoltoyksikön palveluja Keski-Suomen sijaishuoltoyksiköltä sekä virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen Jyväskylän kaupungilta.

Vastuuhenkilö: johtava sosiaalityöntekijä Päivi Boualem

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitteiden toteutuminen
tehdään seutukunnallista yhteistyötä	myydään sosiaalityöntekijän työpanosta Luhangan kunnalle, max. 30 % stt. työajasta	Luhangan kunnan ostamien työtuntien määrä	toteutuma on alle 30 % työajasta
lapsiperheille järjestetään SHL:n mukaisia palveluja (ennaltaehkäiseviä palveluja)	lisätään ennaltaehkäisevää perhetyötä ja lapsiperheiden kotipalvelua	-perhetyön ja lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmäärä on lisääntynyt -perhetyöntekijän työ painottuu 80 % ennaltaehkäisevään perhetyöhön	Tavoite ei ole toteutunut. Ennaltaehkäisevätyö ei vielä painotu riittävästi vaan palvelut kohdentuu korjaavaan työhön. Alkuvuodesta 2019 saatiin aikuis- ja perhetyön osio Pro Consonaan, jonka jälkeen saadaan tilastotieto SHL:n lapsiperheiden palveluista päätöksiä on 15 ajalla 1.1.–10.12.2019.
lisätään lapsiperheiden varhaisen ennakoinnin ja puuttumisen palvelua	lisätään ennaltaehkäisevää perhetyötä	-ennalta ehkäisevän perhetyön tunnit lisääntyneet	on pysytty samalla tasolla kuin vuonna 2018
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitteiden toteutuminen
lapsiperheille järjestetään SHL:n mukaisia palveluja (ennaltaehkäiseviä palveluja)	lisätään ennaltaehkäisevää perhetyötä ja lapsiperheiden kotipalvelua	-perhetyön ja lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmäärä on lisääntynyt - perhetyöntekijän työ painottuu 80 % ennaltaehkäisevään perhetyöhön	perhetyön ja lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmäärä on tasaisesti lisääntynyt, eli tavoite on toteutunut

koululaisten päivätoiminta vakiinnutetaan 25 lapselle	käytetään lahjoitusvaroja 1 ohjaajan ja 2 avustajan palkka- ja muihin toimintakuluihin	-palvelun käyttöaste ollut yli 95 % vuonna 2018 -pyritään samaan käyttöasteeseen vuonna 2019.	palvelua järjestettiin kesällä 2019.
järjestetään kaksi perheretkeä kahdella linja-autolla	käytetään lahjoitusvaroja retkien kustannusten kattamiseen	-retkille osallistuneiden perheiden määrä lisääntynyt 15 % ja retkillä ollut kaksi linja-autoa -pidetään osallistujien määrä samalla tasolla v. 2019.	Vuonna 2019 toteutui kaksi perheretkeä. Kesällä 22019 retki Tykkimäelle ja marraskuussa kylpyläretki Peurunkaan
kehitetään Työvarikon toimintaa nykyaikaiseksi ja asiakkaita paremmin palvelevaksi	toimintaa suunnataan kierrätykseen ja kunnostamiseen. Asiakasmäärää lisätään.	asiakasmäärän vakiinnuttaminen sekä palvelupolun rakentaminen, Nuorten työpajan toiminta liitetään osaksi Työvarikon toimintaa syksyllä 2019, jos valtionavustus lakkautetaan.	toimintaa on kehitetty nuorten tarpeita vastaavaksi. Nuorten työpaja toimintaan on saatu valtionavustusta vuodelle 2019. Nuorten työpajan yksilövalmentajan tehtävä on vakinaistettu 1.11.2019 alkaen 50% työajalle. Yksilövalmentajan työajasta 50% kohdentuu muuhun työllisyydenhoidon työhön.
vahvistetaan päihdetyön näkyvyyttä	osallistutaan erilaisiin päihdetyön tempauksiin ja tapahtumiin	Tempauksiin ja tapahtumiin osallistuneiden määrä lisääntyy vuoden 2018 tasosta, uusia tapahtumia 2-3 / vuosi.	Uusia tapahtumia ja tempauksia ei ole toteutunut. Ehkäisevän päihdetyön ryhmä on valittu. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman päivitys on aloitettu vuoden 2019 aikana, mutta on vielä kesken Terveystieteiden ja sosiaalitoimen yhteinen Päihde- ja mt-ryhmä kokoontunut säännöllisesti. Päihdehoidon ja kuntoutuksen osalta talousarvio on ylitetty

työmarkkinatuella olevien määrä putoaa 20 %	tehostetaan Te-toimiston ja kunnan välistä yhteistyötä (sosiaalityö, TyöVarikko, Nuorten työpaja)	-tavoitteena on, että se putoaa 20 % vuodesta 2018 vuoteen 2019.	Selvää pudotusta vuodesta 2018 ei ole nähtävissä Määrät pysyneet vuoden 2018 tasossa. TE-toimiston ja kunnan välinen yhteistyö on hyvää ja riittävällä tasolla
---	---	--	--

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Sosiaalityöntekijät	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Sosiaalityön tunti tunnit, lkm à-hinta Yhteensä Erillismäärärahat: Sosiaalipäivystys, sos.asiamies, Yhteensä €					

Lasten ja perheiden palvelut

Strategiset tavoitteet

Ensisijaisina palveluina lapsiperheille tulee järjestää sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja. Lasten ja perheiden palvelut koostuvat sosiaalihuoltolain mukaisesta ennaltaehkäisevästä perhetyöstä ja lapsiperheiden kotipalvelusta, kasvatus- ja perheneuvonnasta sekä lastensuojelun perhetyöstä ja muista lastensuojelun avohuollon tukitoimenpiteistä ja sijaishuollon palveluista.

Arviointi

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa (2017–2020) on päivittänyt kunnan LAPE-tiimi. Päivittämistyö on vielä kesken, mutta valmistuu alkuvuodesta 2019. Toimintakauden aikana seurattiin lasten ja nuorten tilannetta ja hyvinvointia sekä suunnitelmien toteutumista (Sähköinen hyvinvointikertomus, kouluterveystutkimus).

Lastensuojelulain tärkeimmät tavoitteet olivat mm. tuen ja avun tarjoaminen varhaisessa vaiheessa (mm. ehkäisevä perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu, vanhempien tukeminen), lasten osallisuuden vahvistaminen (iltapäivätoiminta, koululaisten päivätoiminta, kerhot), sekä viranomaisten välisen yhteistyön tehostaminen. Lastensuojelun ensisijaisina tukitoimenpiteinä ovat avohuollontukitoimet kuten, tehostettu perhetyö, tukiperheet sekä lyhyet avohuollon sijoitukset.

Sijaishuoltoa on järjestettävä viivytyksettä silloin, kun se lapsen edun kannalta on tarpeen. Lastensuojelulain mukaan lapsi ja nuori pitää ensisijaisesti sijoittaa perheeseen. Edellä mainittuja tavoitteita toteutettiin kun se oli mahdollista.

Kustannusten lisääntyminen johtuu lainsäädännön muutoksista, perhekuntoutusten sekä ammatillisten perhekotien vuorokausihintojen kalleudesta. Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän tehtävänä on tavattava lapsia henkilökohtaisesti, joka on vaikuttanut työajan käyttöön ja lisääntymiseen lastensuojelussa.

Vahvuutta vanhemmuuteen – toiminta, lapsiperheiden perheretket, Suunta-hanke ja koululaisten päivätoiminta jatkuivat koko vuoden. Näistä toiminnoista on saatu paljon myönteistä palautetta. Vahvuutta vanhemmuuteen ryhmän oli tarkoitus aloittaa syksyllä, mutta siihen ei ilmoittautunut riittävästi osallistujia.

LAPE-työryhmä korvaa entisen lasten ja nuorten hyvinvointityöryhmän, kokoontui noin kerran kuukaudessa. Lisäksi muokattiin Perhekeskustiimin toimintaa muuttamalla se moniammatilliseksi arviointitiimiksi, joka kokoontuu joka toinen viikko ja siinä tulee olla läsnä aina vähintään yksi työntekijä sosiaalitoimesta, hyvinvointi- ja sivistystoimesta ja terveystaloudesta. Lisäksi välittömästi Perhekeskustiimin jälkeen on aika varattu Perhetieteille, joka kokoontuu tarvittaessa. Perhetieteisiin kutsutaan asiakas ja hänen perheensä. Lapsiperheiden palveluiden kehittämishanke on hallituksen kärkihanke.

Lastensuojelun huostaan otettuja lapsia oli 14 vuoden 2019 lopussa. Jälkihuollossa oli kahdeksan nuorta. Lasten sijoitukset painottuivat perhehoitoon laitossijoitusten asemasta, näin ollen asetettu tavoite ja lainhenki ovat toteutuneet. Perhehoidossa on 10 lasta, ammatillisissa perhekodeissa tai laitoksissa 4 lasta/nuorta. Lastensuojelun avohuollon palvelut ovat lisääntyneet ja se näkyy talouden toteutumassa, koska siinä ovat mukana myös avohuollon lyhytaikaiset sijoitukset. Lastensuojelun perhehoito ja avohuolto ovat pysyneet melko hyvin talousarviossa. Lastensuojelun ammatilliset perhekodit ja laitokset ylittävät talousarvion. se johtuu pääosin siitä, että laitoshoidon varattiin rahaa aikaisempaa vähemmän ja uusia lastensuojelun sijoituksia on tullut päätyneiden sijoitusten tilalle.

Vastuhenkilö: johtava sosiaalityöntekijä Päivi Boualem

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Sosiaalityö, lapset ja perheet	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tunnusluvut:

Perhehoidossa olevien määrä 31.12.

Laitoshoidossa olevien määrä 31.12.

Jälkihoidossa 31.12.

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Perhetyön tunti tunnit, lkm à-hinta Yhteensä					
Erillismäärärahat:					
Kasvatus ja -perheneuvonta					
Lasten ja nuorten perhehoito					
Perhetyön ostopalvelut					
Lastensuojelun laitoshoido					
Koululaisten kesätoiminta					
Yhteensä €					

Aikuissosiaalityö

Strategiset tavoitteet

Aikuissosiaalityö on aikuisille suunnattua, suunnitelmallista ja tavoitteellista sosiaalityötä. Tavoitteena on asiakkaan kuntoutumisen ja elämänhallinnan edistäminen. Aikuissosiaalityö keskittyy aikuisten ongelmatilanteisiin, erityisesti työttömyyteen, talouteen, päihteisiin, mielenterveyteen sekä laajemmin elämänhallintaan liittyviin kysymyksiin.

Aikuissosiaalityö sisältää mm. toimeentulotuen, kuntouttavan työtoiminnan, pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työhön aktivoimisen, päihdehuollon sekä kotouttamistyön. Aikuissosiaalityö on suunnitelmallista työtä ja työ edellyttää nykyään palvelutarpeen arvioiden ja asiakassuunnitelmien laatimista uuden sosiaalihuoltolain mukaisesti. Aikuissosiaalityössä tehdään tiivistä yhteistyötä TE - toimiston kanssa.

Kela vastaa perustoimeentulotuesta. Kunnan vastuulla on edelleen ennalta ehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki. Lisäksi sosiaalityöntekijöiden vastuulla on asiakkaiden palvelusuunnitelmien tekeminen.

Arviointi

Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki pysyivät talousarviossa. Ehkäisevä toimeentulotuki alittaa talousarvion. Työmarkkinatuen kuntaosuudessa on tapahtunut vuoden jälkipuoliskolla laskua.

TyöVarikko

Strategiset tavoitteet

Joutsan TyöVarikon toiminnan tavoitteena on tukea pitkäaikaistyöttömien arjen hallintaa ja vahvistaa heidän työmarkkina-avalmiuksiaan paikallisesti yhdessä muiden viranomaisten ja yritysten kanssa. Vuonna 2019 kunnan työllisyydenhoito siirtyi kokonaisuudessaan TyöVarikolle pois lukien asiakkaat, joiden ensisijaisena palvelutarpeena on sosiaalityö. Aktiivisella yhteistyöllä te-palveluiden kanssa pyrittiin tehostamaan pitkäaikaistyöttömien määräraikaishaastatteluja ja vaikuttamaan näin kunnan maksuosuuteen työmarkkinatuen kustannuksista. Lisäksi tavoitteena oli pitää TyöVarikon asiakasmäärä ja käyttöpäivien lukumäärä vähintään samalla tasolla kuin edellisenä vuonna.

Arviointi

Vuonna 2019 TyöVarikolla oli yhteensä 49 asiakasta, 30 miestä ja 19 naista. Kuntouttavassa työtoiminnassa asiakkaista oli 45, työkokeilussa 3, sosiaalisessa kuntoutuksessa yksi asiakas ja rikosseuraamusviraston kautta suorittamassa rangaistusta 2 asiakasta. Osa asiakkaista olivat kahdessa eri palvelussa vuoden aikana. Käyttöpäiviä TyöVarikolle kertyi vuoden 2019 aikana 2 304. Asiakkaita oli yksi vähemmän kuin edellisenä vuonna, mutta käyttöpäiviä kertyi 449 päivää enemmän.

TyöVarikon talous pysyi vuonna 2019 talousarviossa. Velvoitetyöllistettyjä ei ohjautunut edellisten vuosien tapaan eikä suurempia hankintoja tehty. Kuntouttavan työtoiminnan päiviä TyöVarikolle ja nuorten työpajalle kertyi yhteensä 2256, joiden perusteella on kunnalle maksettu korvausta kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä yhteensä 22 762,97. Muut päivät (230) ovat työkokeilussa, sosiaalisessa kuntoutuksessa tai muussa palveluksessa olleiden asiakkaiden käyttöpäiviä.

Nuorten Työpaja*Strategiset tavoitteet*

Nuorten työpajan tavoitteena on tarjota kaikille pajapalveluista hyötyville nuorille laadukasta palvelua, joka vastaa jokaisen nuoren yksilöllisiin tarpeisiin. Toiminnalla pyritään parantamaan nuorten elämänhallintataitoja, itsenäistymistä, osallisuutta yhteiskuntaan ja kiinnittymistä palveluihin.

Arviointi

Kaikille palveluun tuleville nuorille pystyttiin järjestämään paikka nuorten työpajalla nopeasti ilman odotusaikaa. Nuorten työpajan asiakkaina oli vuoden 2019 aikana 9 nuorta, 2 naista ja 7 miestä. Kuntouttavassa työtoiminnassa heistä oli 8 asiakasta, yksi muussa palvelussa ja yksi suorittamassa yhdyskuntapalvelua. Yksi asiakkaista oli kahdessa eri palvelussa vuoden aikana. Asiakkaita oli edelliseen vuoteen verrattuna viisi asiakasta vähemmän. Käyttöpäiviä nuorten työpajalle kertyi vuoden aikana 182, joka on 36 päivää vähemmän.

Nuorten työpajalle myönnettiin valtionavustusta työpajatoimintaan 29 000€ ajalle 1.7.2019-31.12.2020. Aikaisempina vuosina nuorten työpajalla on ollut yksi työntekijä, mutta uudelle hankekaudelle avustusta haettiin 50 % työpajalle, koska nuorten suhteellinen määrä kaikkiin kunnan pitkäaikaistyöttömiin on alhainen ja työntekijän työpanosta päätettiin kohdentaa myös yli 29-vuotiaisiin työttömiin. Aikaisemmin avustusta on myönnetty vuodeksi kerrallaan, mutta tämänkertainen avustusta koskee 1 vuotta ja 6 kuukautta, koska valtakunnallinen linjaus on, että kaikki avustukset haetaan jatkossa tammikuusta joulukuuhun. Joutsan hankekausi kesti aiemmin heinäkuusta kesäkuun loppuun.

Päihdehuolto*Strategiset tavoitteet*

Vuonna 2015 kumottiin entinen Raittiustyölaki (828/1982) ja se korvattiin uudella lailla (Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 523/2015) ja toimintaa suunnattiin uuden lain mukaisesti.

Uuden lain mukaisesti vahvistetaan ehkäisevää päihdetyötä ja varhaista puuttumista avohuollossa. Lisäksi tuetaan yksilöä päihdekierteen katkaisemisessa sekä normaalin päihteettömän arjen ja elämänhallinnan saavuttamisessa. Osallistutaan mielenterveys- ja päihdepalveluiden seudulliseen kehittämiseen. Valtakunnallisella päihdetyön viikolla järjestetään erilaisia tapahtumia yhteistyössä terveys- ja koulutoimen kanssa. Kunnassa valmistellaan lakisääteinen mielenterveys- ja päihdehuoltosuunnitelma ja sitä varten on perustettu työryhmä.

Arviointi

Asiakastyössä painopisteenä oli varhainen puuttuminen sekä päihdeasiakkaiden tukeminen päihdekierteen katkaisemisessa sekä normaalin päihteettömän arjen ja elämänhallinnan saavuttamisessa. Osallistuttiin mielenterveys- ja päihdepalveluiden seudulliseen kehittämiseen. Valtakunnallisella päihdetyön viikolla järjestettiin erilaisia tapahtumia yhteistyössä terveys- ja koulutoimen kanssa. Kunnassa valmistellaan lakisääteinen mielenterveys- ja päihdehuoltosuunnitelma ja sitä varten on perustettu ehkäisevän päihdetyön työryhmä.

Päihdehuollon avopalveluita ostettiin päihdesairaanhoidaja yhtenä päivänä viikossa huhtikuun 2019 loppuun saakka. Nyt päihdesairaanhoidajan palvelut ovat siirtyneet Seututerveyskeskuksen tuottamaksi. Päihdekuntoutusta käytettiin vuoden 2019 aikana neljälle asiakkaalle. Yhteensä päihdekuntoutusjaksoja oli 8. Päihdehuolto on ylittänyt talousarvion kaikilta osin. Avohuollon palvelut ovat ylittäneet talousarvion niukasti. Selvää ylitystä on päihdeongelmaisten laitoshoidossa sekä asumispalveluissa joihin ei oltu varattu riittävästi rahaa talousarvioon.

Mielenterveysongelmaisten asumispalvelut

Mielenterveysongelmaisten hoivaa ja asumispalveluja järjestetään ostopalveluna seitsemälle joutsalaiselle asiakkaalle.

Arviointi

Toiminta on ollut talousarvion mukaista.

Vastuuhenkilö: johtava sosiaalityöntekijä Päivi Boualem

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Aikuissosiaalityö	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tunnusluvut:

TyöVarikossa valmennettavien lkm

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
TyöVarikon toiminta valmennuspäivät lkm à-hinta € Yhteensä					
Erillismäärärahat					
Perustoimeentulotuki					
Ehkäisevä toimeentulotuki					
Täydentävä toimeentulotuki					
Kuntouttava toimeentulotuki					
Työmarkkinatuen kuntaosuus					
Nuorten Työpaja -hanke					
Päihdehuolto					
Mielenterv.ong. asumispalvelut					
Talous-velkaneuv.yl.edunvalv.					
Yhteensä €					

SOSIAALITYÖ YHTEENSÄ

	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

3.3.3. IKÄIHMISTEN PALVELUT*Strategiset tavoitteet*

Valtakunnallisena tavoitteena on, että 75 -vuotta täyttäneistä kuntalaisista noin 91 - 92 % asuu kotona tai palveluasunnoissa, tehostetussa palveluasumisessa 6 - 7 %, omaishoidontuen piirissä 6 - 7 % ja säännöllisen kotihoidon piirissä olisi 13 - 14 %. Valtakunnallinen tavoite on, että vain 2 - 3 % ikäihmisistä asuisi laitoksissa. Vuoden 2015 alusta lukien tuli voimaan lakiuudistus, minkä mukaan iäkkään henkilön palveluntarpeeseen vastataan pitkäaikaisella laitoshoidolla vain, jos siihen on

lääketieteelliset perusteet tai asiakasturvallisuuteen tai potilasturvallisuuteen liittyvät perusteet. Iäkkään henkilön arvokasta elämää tukeva pitkäaikainen hoito ja huolenpito on turvattava ensisijaisesti hänen kotiinsa annettavilla ja muilla sosiaali- ja terveydenhuollon avopalveluilla.

Ikäihmisten oikea-aikaisten palveluiden järjestämisen varmistamiseksi yhteistyötä on tiivistetty seututerveyskeskuksen, kotihoidon, asumispalveluiden sekä kolmannen sektorin kanssa.

Arviointi

Ikäihmisten palveluissa korostui erityisesti palvelutarpeen arviointi ja palveluohjaus. Arviointi on aloitettava viipymättä ja saatettava loppuun ilman aiheetonta viivytystä. Yli 75-vuotiaiden sekä ylintä hoitotukea saavien osalta arvioinnin tekeminen on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä henkilön tai hänen omaisen/läheisen tai laillisen edustajan yhteydenotosta.

Palveluohjauksessa asiakasta/läheistä informoidaan eri palvelujen vaihtoehtoista. Palveluihin ohjautumisen kriteerit ja vanhuspalveluiden toiminnan sisältöä päivitetään, jolla varmistetaan, että palvelun tarvitsija on oikeassa paikassa oikeaan aikaan. Palveluohjaustyöryhmän työtä on jännevoitettu ja työryhmässä on mukana lääkäri.

Toimintakykytietojen avulla voidaan todentaa asiakkaan toimintakyvyn muutoksia ja hoitoisuutta sekä näihin tietoihin pohjautuen myönnetään tarvittaessa palveluseteli.

Vanhuspalveluissa kehitetään edelleen matalan kynnyksen palveluohjausta, jossa tavoitteena on palvelujen helppo ja nopea saatavuus. Seututerveyskeskuksen palveluohjaus on tarkoitettu kaikille kuntalaisille. Vanhuspalveluihin yhdessä kehitysvammahuollon kanssa muutettiin loppuvuodesta yksi sairaanhoitajan avoin työsuhteeseen palveluohjaajan työsuhteeksi. Kolmas sektori on vahvasti mukana ennaltaehkäisevien palvelujen järjestämisessä. Hyvinvointituvalla on jatkunut säännöllistä toimintaa yhdistysten ja vapaaehtoisten toimesta. Lisäksi siellä on järjestetty erilaisia tapahtumia ja infopäiviä.

Ikäihmisten palvelujen kehittämisessä Joutsan kunta on edelleen verkostoitunut maakunnan toimijoiden kanssa esim. kärkihanketyöryhmä sairaansijojen vähentäminen, maakunnallisen palveluohjauksen kehittäminen ja digitaalisten palveluiden kehittämisen työryhmässä. Vanhuspalvelujen sähköistä kirjaamista vahvistetaan edelleen ja toimintaprosesseja sujuvoitetaan hyödyntämällä olemassa olevia tietojärjestelmiä tehokkaammin. Vanhuspalveluihin on tehty hankintoja lahjoitusvaroin mm. riksapyörä, Yeti -jättitietoliite, Raizer -nostotuoli sekä erilaisia kuntoutumista tukevia apuvälineitä ja -laitteita.

Liikuntatoimi järjesti ikäihmisille ennaltaehkäisevänä toimena uimahallivuoroja ja ohjattua vesivoimistelua Leivonmäen uimahallilla. Lisäksi Seniorikeskuksen yhteydessä toimiva kuntosali oli erilaisten ryhmien ja ikäihmisten käytössä kaikille yli 65 -vuotiaille joutsalaisille. Molemmissa toiminnoissa olivat runsaasti kävijöitä.

Vanhusten asumispalvelut

Vanhusten asumispalvelut järjestetään Palvelukeskus Jousessa ja Palvelukeskus Huuponhovin yhteydessä olevassa Mäntypirtissä sekä lisäksi asumispalvelua ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta ostopalveluna ja palvelusetelillä. Joutsa hyväksyi vuoden aikana kaksi uutta palvelusetelituottajaa ikäihmisten tehostetun palveluasumisen palvelusetelituottajiksi.

Vanhuspalveluissa on käytössä asiakaskorttimittari asiakkaiden tuen tarvetta ja toimintakyvyn arviointia varten ja hoitajamitoitusta varten, jolla voidaan arvioida henkilökunnan todellista tarvetta asiakkaiden hoitoisuuteen perustuen.

Henkilöstön työhyvinvoinnin ja jaksamisen tueksi loppuvuodesta aloitettiin työnohjaus. Henkilöstön osaamista on vahvistettu työkiertoilla sekä koulutuksella. Työn vaativuuden arviointi on jatkunut edelleen ja henkilökunnalle on laadittu perustyönkuvat. Vanhuspalveluissa on ollut haasteita saada koulutettua henkilökuntaa lyhyisiin sijaisuuksiin sekä vakituisiin työsuhteisiin. Yhteistyötä työvoiman saamisessa on tehty paikallisten yksityisten palveluntuottajien kanssa ja eri oppilaitosten sekä työvoimahallinnon kanssa.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitteiden toteutuminen
palveluohjauksen kehittäminen	kokonaisvaltaisen palveluohjausprosessin kehittäminen, yhden luukun periaate	palveluohjaajan toimen perustaminen sisäisin järjestelyin mahdollisuuksien mukaan	- palveluohjauksen prosessi ja palveluohjaajan työnkuvan määrittely tarkentuu - yhteistyö maakunnan palveluohjauksen prosessissa - palveluohjaajan valintaprosessi käynnissä loppuvuodesta
sähköisen asioinnin kehittäminen	sähköiset lomakkeet ja luodaan palautejärjestelmä	sähköiset lomakkeet ja palautejärjestelmä luotu 1.9.2019	Nettisivut uusiutuvat vuoden vaihteessa. Sähköisten lomakkeiden kehittämistyö on vielä kesken.
kuntoutuksen ja viriketoiminnan kehittäminen	luodaan toimintatapa avokuntoutukseen, lyha-jaksoille, kotikuntoutukseen sekä arviointijaksoille sekä matalankynnyksen viriketoiminnalle	moniammatillisen kuntoutuksen osaamisen vahvistaminen	Lahjoitusvaroin hankittu nykyaikaisia uusia apuvälineitä. Ikäihmisille suunnattuja uusia ryhmiä aloitettu fysioterapeutin toimesta. Liukuesteet kaikille yli 70-vuotta täyttäneille kuntalaisille jaettu.
tiedolla johtaminen	asiakaskortti-mittarin käytössä palveluihin ohjautumisessa sekä asiakkaan hoidon suunnittelun pohjana	säännöllisen raportoinnin kehittäminen henkilöstön kuormittavuudesta sekä henkilöstöresurssin suunnittelussa	valmis
asukkaiden toimintakyvyn mittaamisen kehittäminen	yhteisen toimintamallin sekä mittarien luominen toimintakyvyn mittaukseen sekä henkilökunnan kouluttaminen	toimintatavat ja mittarit luotu ja dokumentoitu sekä otettu käyttöön sekä yhteisen kuntoutuksen toimintamallin luominen Seututk:n kanssa	valmistelussa
laitoshoidon purkaminen	Huuponhovin laitoshoidon purkaminen ja yksikön muuttaminen tehostetuksi palveluasumiseksi	laitoshoidon purettu ja asukkailla järjestetty tehostetun palveluasumisen paikat v. 2019 aikana	toistaiseksi Palvelukeskus Huuponhovi jatkaa laitoshoidona

Jousen remontin ennakointi	mahdollisen Jousen remontin ajaksi ostetaan asumispaikkoja yksityiseltä	yksityisen hoivapalvelun ostojen määrä	- Sakuko-osasto on toteutuksessa Palvelukeskus Jousen Koivulan siipeen. - lisäksi Jousen iv-remontti suunnittelu- ja aikataulutukset sekä siihen liittyvät väistöt
Hyvinvointituvan toiminnan tehostaminen, uusia asiakasryhmiä 3 / vuosi	Hyvinvointitupa toimii matalankynnyksen toimintapaikkana verkostoyhteistyön periaatteella	uusien asiakasryhmien osallistuminen Hyvinvointituvan toimintaan	Hyvinvointitupa on jatkanut järjestöjen käytössä.

Vanhusten laitoshoido

Huoponhovi

Palvelukeskus Huoponhovi on tarkoitettu niille vanhuksille ja pitkäaikaissairaille, jotka tarvitsevat ympärivuorokautista hoivaa ja huolenpitoa. Huoneet ovat yhden tai kahden asukkaan huoneita. Hoivahoito sisältää kuntouttavan perushoidon, ravinnon, lääkkeet ja asumisen.

Strategiset tavoitteet

Palvelukeskus Huoponhovissa, jossa on käytössä 16 hoivapaikkaa. Hoivahoitoa tarjotaan asiakkaille, jotka eivät palvelutarpeen arvioinnin perusteella pysty asumaan tehostetussa palveluasumisessa.

Arviointi

Palvelukeskus Huoponhovissa kaikki asiakaspaikat (16) eivät ole olleet käytössä, hoitopäiviä vuoden aikana kertyi 3 084. Huoponhovin laitoshoidon purkamista on harkittu, että vapautuville paikoille ei sijoiteta uusia asiakkaita. Toistaiseksi Huoponhovi jatkaa laitoshoidon. Asiasta käytiin lähetekeskustelu perusturvalautakunnan kanssa. Aluehallintovirasto on antanut lausunnon asiasta.

Toimintatuotot alittuivat ja toimintakulut ylittivät talousarviosta.

Vastuuhenkilö: asumispalvelujen- ja hoitotyön esimies Sanna Niskanen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Vanhusten laitoshoido	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Huoponhovin laitoshoido					
- hoitopäivät lkm					
- à-hinta €					
Yhteensä €					

Hoitopäivän nettohinta

Tehostettu palveluasuminen**Palvelukeskus Jousi**

Palvelukeskus Jousessa on käytössä tehostettuun palveluasumiseen 35 huonetta. Palveluasumisen hoitopäivä sisältää asukkaan päivittäisen hoivan, terveyden- ja sairaanhoidon sekä toimintakyvyn tukemisen kuntouttavalla työotteella. Asiakas maksaa erikseen hoivan, lääkkeet, asumiskustannukset (vuokra, vesi, sähkö), ravinnon, vaatehuollon, siivouksen, tarvikkeet ja turvapalvelun.

Lyhytaikaista hoitoa varten on kaksi huonetta käytössä. Lyhytaikaishoidossa olevalla asiakkaalla on oma huone, aiemmin huone jaettiin kahdelle asiakkaalle. Lisäksi käytössä on arviointihuone äkillistä hoidontarvetta varten tai hoidontarpeenarviointia varten. Lyhytjaksojen ja arviointihuoneen käyttöä on tehostettu, millä pystytään tukemaan asiakkaiden selviämistä kotona ja tukemaan kotihoidon työtä.

Arviointi

Palvelukeskus Jousessa oli käytössä kaikki asiakashuoneet. Asukas maksaa vuokran, hoivamaksun, ateriat, lääkkeet, turvamaksun, vaatehuollon ja siivouksen. Lyhytaikaista hoitoa varten talossa on kaksi asiakashuonetta, käytäntö on muutettu että huoneessa on vain yksi asiakas aiemmin kahden sijaan. Lisäksi käytössä oli arviointihuone äkillistä hoidontarvetta varten tai hoidontarpeenarviointia varten. Kaikki asukashuoneet ovat olleet käytössä, hoitopäiviä kertyi yhteensä 13 238.

Toimintatuotot alittuivat ja toimintakulut ylittivät.

Mäntypirtti

Mäntypirtissä on kahdeksan asuntoa Huuonhovin välittömässä yhteydessä. Mäntypirtin toiminta on tehostettua palveluasumista. Palveluja tuotetaan sinne Palvelukeskus Huuonhovista 24/7. Mäntypirtin asukkaina on henkilöitä, jotka eivät selviydy päivittäisistä toiminnoista itsenäisesti. Asiakas maksaa asiakasmaksun, asumiskustannukset (vuokra, vesi, sähkö), aterioinnin, vaatehuollon, siivouksen, turvapalvelun sekä lääkehoitonsa itse.

Arviointi

Mäntypirttiin tuotetaan palvelut Palvelukeskus Huuonhovista 24/7. Mäntypirtissä on kahdeksan asuntoa, jotka ovat olleet kaikki käytössä, hoitopäiviä kertyi 2 906.

Toimintatuotot ja -kulut ylittivät talousarviosta.

Vastuuhenkilö: asumispalvelujen- ja hoitotyön esimies Sanna Niskanen

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

Tehostettu palveluasuminen	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Palvelukeskus Jousi					
- asumispäivät lkm					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Mäntypirtti					

- asumispäivät lkm					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Yhteensä					

Hoitopäivän nettohinta, Jousi

Hoitopäivän nettohinta, Mäntypirtti

Ostopalveluna toteutettavat asumispalvelut

Ikäihmisten perhehoito

Ikäihmisten perhehoitotoiminta on aloitettu kevään 2016 aikana. Talousarviovaraus sisälsi varauksen yhden pitkäaikaisen perhehoitopaikan ja kaksi lyhytaikaista perhehoitopaikkaa.

Arviointi

Perhehoitoa ei ole ostettu ollenkaan.

Ostopalveluna toteutettavat asumispalvelut

Nykyisestä palvelutarpeesta johtuen tehostettua palveluasumista joudutaan ostamaan oman toiminnan tueksi myös muilta yksityisiltä palvelutuottajilta ostopalveluna (vanhat sopimukset) sekä palvelusetelillä.

Vuoden aikana on ostettu kaikkiaan yhteensä 21 535 hoitopäivää.

Toimintakulut ovat ylittyneet talousarviosuunnitelmasta.

Vastuuhenkilö: asumispalvelujen- ja hoitotyön esimies Sanna Niskanen

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

Asumisen ostopalvelut	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Kotiin annettavat palvelut

Kotihoito

Kotihoidon tavoitteena on turvata ikääntyvien kuntalaisten itsenäinen selviytyminen omassa kodissaan. Kotiin annettavilla palveluilla mahdollistetaan asiakkaan toimintakyvyn säilyminen omatoimisuutta tukien. Kotihoidon ympärivuorokautisesta toiminnasta on hyvät kokemukset, turvapuhelinhälytykset ohjautuvat kokonaan kotihoitoon. Tavoitteena on taata turvallinen hoiva ja huolenpito kotona myös yöaikaan.

Arviointi

Kotihoidossa on jatkettu arviointi- ja tehostettua kotikuntoutusjaksoja muutamille asiakkaille. Tarvepohjaisella toimintatavalla arvioidaan henkilöstön tarvetta sekä asiakkaiden avuntarpeen määrää päivittäin. Lisäksi toimintatapoja muuttamalla on henkilöstön välitöntä työaikaa asiakkaalle pystytty lisäämään. Maakunnan vertaiskehittämisellä voidaan vertailla ja tarkastella asiakkaiden avuntarvetta maakuntaan nähden, jonka voidaan todeta kohdistuvan oikein. Kotihoidon asiakkaita vuoden aikana yhteensä 270 joista säännöllisen tai tilapäisen avun asiakkaita yhteensä 154.

Kotihoidon henkilöstön osaamista ja kiinnostusta on tuettu perustamalla erilaisia työryhmiä esim. saattohoito, kotikuntoutus jne. jotka kehittävät ja ideoivat edellä mainittuja asioita.

Toimintatuotot ja -kulut alittuivat.

Vastuuhenkilö: kotihoidon esimies Marjatta Virtanen

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitteiden toteutuminen
tiedolla johtaminen	kotihoidon työntekijöiden välittömän työajan lisääminen, henkilökunnan joustavan mitoituksen määrittely	lähihoitajien ja sairaanhoitajien välitön työaika on lh 60 % ja sh 40 %	NHG:n vertaiskehittämisen kautta kotihoidon toiminnanohjauksen seurantaa välittömän työajan osalta kehitetään edelleen -keskiarvo 3 kk:n osalta lh 54% sh 31%. -ennaltaehkäisevä työ erotetaan omaksi osuudeksi joka vaikuttaa tällä hetkellä seurantatulokseen alentavasti. Muutoksen vaikutukset näkyvät v.2020 puolella.
vanhuspalveluiden intran kehittäminen	vanhuspalveluiden yhteisen intran kehittäminen sekä teknologian hyödyntäminen asiakas- ja johtamistyössä	vanhuspalveluiden intran (verkkolevyn) tehokas hyödyntäminen	verkkolevyllä käytössä työntekijöille suunnatut osiot sekä asiakkaisiin kohdistuvat osiot -sähköiset lomakkeet käytössä koko kunnassa esim. matkalaskut, poissaoloilmoitukset jne.
teknologian hyödyntäminen	teknologian hyödyntäminen ikäihmisten palveluiden järjestämisessä (hyvinvointi, toimintakyky ja omaisviestintä)	uusia teknologioita otettu käyttöön 1.9.2019	-hankittu yeti-tabletit seniori- ja kotikäyttöön, samat käytettävissä myös Jousen asukkaille -- riksapyörä hankittu, koulutus toukokuussa ja sen hyödyntäminen asiakkaiden ulkoilussa Moto-Tiles liikuntalaatat käytössä. Raizer- siirrettävä nostotuoli hankittu käyttöön.
kotihoidon palvelusetelin käyttöönotto	kotihoidon palvelusetelin sääntökirjan laatiminen ja palvelu-seteli luokkien määrittely asiakaskorttimittaria hyödyntäen	kotihoidon palveluseteli otettu käyttöön 1.1.2019 mennessä	- palvelusetelin pilotin päättymisen 31.3.2019. - sähköinen palveluseteli käyttöön 1.4.2019 lukien. Kotihoidon palveluseteli-tuottajia vuoden vaihteessa 2.

jatketaan kotihoidon yöhoitoa	riittävien resurssien varaaminen	kotihoidon yöhoidon vuorokaudet / vuosi	-kotihoito huolehtii turvapalvelun ympärivuorokautisesti koko kunnan alueella 1.3.alkaen - tarvittaessa lisäapu pyydetään yksityiseltä palveluntuottajalta. Nostoapua helpottaa siirrettävä nostotuoli.
järjestetään tukipalveluja hakemusten ja kriteerin mukaan	järjestetään ateriapalvelua, turvapalvelua, sosiaalihoitolain mukaista kuljetuspalvelua sekä sotainvalidien ja veteraanien palveluja	järjestettyjen tukipalvelujen määrä / vuosi	-palvelut on pystytty järjestämään kaikille kriteerit täyttävälle asiakkaille.
kehitetään ennaltaehkäiseviä terveystarkastuksia	ennaltaehkäisevien terveystarkastusten sisältöä uudistettu	-uusi tarkastusformaatti dokumentoitu ja käyttöön otettu 1.6.2019 -toteutuneet terveystarkastukset	selkeytetty tarkastuspyyntö lomakkeistoa sekä edelleen kehitetään ennaltaehkäisevää työtä.
windows-puhelimista luopuminen (eivät toimi tulevaisuudessa)	android-pohjaisten puhelinten hankkiminen, 30-35 kpl	android-puhelimet hankittu v. 2019 aikana	Anroid-puhelimet hankittu ja otettu käyttöön

Lapsiperheiden kotipalvelu

Arviointi

Kotihoidon henkilöstöstä kodinhoitaja tekee lapsiperheiden kotipalvelua tarpeen ja tilanteiden mukaan. Tänä vuonna palvelun piirissä on ollut 7 perhettä, käyntejä yhteensä 94. tilapäisiä käyntejä on ollut 5. Yhteistyötä tehdään neuvolan ja sosiaalityöntekijöiden kanssa jotta perheillä olisi rohkeus ottaa apua vastaan.

Tukipalvelut

Asiakasta tuetaan ensisijaisesti tukipalvelujen avulla. Mikäli tukipalvelut ovat kuitenkin riittämättömiä turvaamaan asiakkaan kotona selviytymistä, tarjotaan asiakkaalle myös muita kotihoidon palveluita.

Tukipalvelut sisältävät ateriapalvelun, turvapalvelun, sosiaalihoitolain mukaisen kuljetuspalvelun sekä sotainvalidien ja veteraanien palvelut.

Vastuuhenkilö: kotihoidon esimies Marjatta Virtanen

Ateriapalvelu*Arviointi*

Ateriapalvelu on toteutunut aikaisemman käytännön mukaisesti. Kotiin vietävät ateriat toimitetaan asiakkaille yksityisen palveluntuottajan toimesta. Ateriapalvelussa on vuoden aikana ollut yhteensä 84 asiakasta.

Siivousapu*Arviointi*

Ostopalveluna hankittiin siivouspalvelua sotainvalideille, joiden haitta-aste on vähintään 10 %. Näistä Valtiokonttori korvaa kunnalle aiheutuneet kustannukset täysimääräisesti. Kunnan järjestämään veteraanien siivouspalveluun ovat oikeutettuja rintamaveteraanitunnuksen omaavat henkilöt. Lisäksi valtio myöntää rintamaveteraaneille erillisiä määrärahoja avopalveluihin jota on käytetty siivouksen lisäksi ateriapalveluun ja veteraaniavustajatoimintaan. Edellä mainittujen palvelujen piirissä on 12 henkilöä.

Kuljetuspalvelu*Arviointi*

Kuljetuspalvelulla tarkoitetaan sosiaalihoitolain mukaista kuljetuspalvelua joka järjestetään pääsääntöisesti yhteiskuljetuksin ns. kimpakyyteinä kyläkunnilta tai taksikortilla. Asiakkaita kuljetuspalvelussa on 39 kuluneen vuoden aikana.

Vastuuhenkilö: kotihoidon esimies Marjatta Virtanen

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

Kotiin annettavat palvelut	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Tilikauden tulos					

Kotihoidon tunnusluvut:

Asiakkaita

Käyntikertoja

Tuotantomäärät ja yksikkö hinnat:

Menoarviot	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Kotihoidon tunti					
- tunnit lkm					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Erillismäärärahat:					
Ostopalvelut ja hankkeet					
Palvelusetelit					
Tukipalvelut					
Yhteensä €					

Tunnusluvut:

Ateriapalvelun saajia/pv

Turvapuhelimia

Kuljetuspalvelun asiakkaita

Sotainvalidien ja veteraanien
siivouspalvelujen käyttäjiä

Senioritoiminta

Seniorikeskuksen toiminta painottuu ikääntyvien palveluohjaukseen, ennaltaehkäiseviin terveystarkastuksiin ja kotikäynteihin, jotka tukevat ja edistävät kotona asuvien ikäihmisten terveyttä, hyvinvointia ja itsenäistä toimintakykyä. Toimintapäivät ovat maanantaista torstaihin.

Arviointi

Asiakkaita senioritoiminnassa on ollut kuluneen toimintakauden aikana 72. Seniorikeskuksen toiminta siirtyi syksyn aikana kehitysvammahuollon esimiehen vastuulle jossa haetaan synergiaetua päivätoiminnasta kehitysvammahuollon kanssa.

Vastuuhenkilöt: kotihoidon esimies Marjatta Virtanen ja vammaispalvelujen esimies Sirkku-Helinä Huru

Ennaltaehkäisevät terveystarkastukset

Arviointi

Ennaltaehkäiseviin terveystarkastuksiin kutsutaan ikäryhmittäin 75-vuotiaat ja sitä ikääntyneimmät henkilöt viiden vuoden välein. Kuluvana vuonna tarkastuksen piiriin kuului 55 kuntalaista, joista 42 on ottanut kutsun vastaan. Tutkittavat kokevat itsensä melko hyväkuntoisiksi ja terveiksi. Ruokailutottumukset ikäryhmällä ovat yleisesti melko hyvät. Liikunta on monelle elämäntapa, hyötyliikunnan osuus korostuu. Lisäksi toteutetaan ennaltaehkäiseviä kotikäyntejä myös 80 - vuotiaille joita suoritettu yhteensä 32. Ikäihmisten palvelutarpeenarviointeja on tehty vuoden aikana 60.

Vastuuhenkilöt: kotihoidon esimies Marjatta Virtanen ja vammaispalvelujen esimies Sirkku-Helinä Huru.

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Senioritoiminta	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tunnusluvut:

Seniorikeskuksen asiakkaat

Enn.ehkäisevät terv.tark.ja kotik.

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Joutsan seniorikeskus					
- seniorikeskuspäivät lkm					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Erillismääräraha					
Hyvinvointitupa -hanke					
Yhteensä					

Seniorikeskuksen nettohinta/pv

Omaishoidontuki

Omaishoidontuella tarkoitetaan kokonaisuutta, joka muodostuu hoidettavalle annettavista palveluista sekä omaishoitajalle myönnettävästä hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista.

Arviointi

Tarkastelujakson aikana omaishoidontukea maksettiin 60 hoitajalle. Omaishoitajan vapaapäiviä on järjestetty Palvelukeskus Jousessa, säännöllisenä kotihoidon palveluna kotiin sekä toimeksiantosopimuksella hoidettavan kodissa. Omaishoitajille oli tarjolla vertaistukea, jota järjestettiin yhdessä Jyväskylän Omaishoitajat ry:n kanssa. Omaishoitajia on tuettu vuoden aikana tarjoamalla hyvinvointipalveluna jalkahoitoa tai hierontaa 4 hoitokertaa. Lisäksi on järjestetty virkistystapahtumia ja hoitajia on kannustettu hakeutumaan erilaisille lomajaksoille.

Vastuuhenkilö: kotihoidon esimies Marjatta Virtanen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Omaishoidontuki	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tunnusluvut:

Omaishoidon tuen asiakkaat

VANHUSTEN PALVELUT YHTEENSÄ

	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

3.3.4. VAMMAISTEN PALVELUT

Vammaisten palvelujen tavoitteena on turvata vammaispalvelulain mukaiset palvelut ja edistää vammaisen henkilön mielekästä elämää yhteistyössä alan eri toimijoiden kanssa. Kehitysvammahuollon palvelut perustuvat lakiin kehitysvammaisten erityishuollosta, jonka tarkoituksena on edistää kehitysvammaisen henkilön suorimista päivittäisistä toiminnoista, hänen omintakeista toimeentuloaan ja sopeutumistaan yhteiskuntaan sekä turvata hänen tarvitsemansa hoito ja huolenpito.

Palvelut perustuvat asiakkaan kanssa laadittavaan palvelusuunnitelmaan, jossa arvioidaan hänen toimintakykynsä ja tuentarpeensa sekä tarvittavat palvelut ja näistä tehdään päätökset.

Arviointi

Vammaisten palvelujen järjestämisessä on toimittu alan lainsäädännön ja tavoitteiden mukaisesti.

Toimintakeskus Helperi*Strategiset tavoitteet*

Toimintakeskus Helperi tuottaa työ- ja päivätoimintaa kehitysvammaisille ja muille erityistä tukea tarvitseville henkilöille, joille on tavoitteena tarjota päivätoimintaa nykyistä enemmän. Kuntouttavassa työtoiminnassa oleville tarjotaan työmahdollisuuksia, tuetaan yksin asuvien arjen hallintaa, aktivoidaan toiminnasta pois jääneitä kehitysvammaisia. Jatketaan yhteistyön kehittämistä TyöVarikon ja Senioritoiminnan kanssa. Toimintakeskuksen asiakasmäärän arvioidaan kasvavan, tavoitteena 30 asiakasta. Toimintapäiviä arvioidaan olevan 4 500. Asiakkaiden käyntipäivät sovitaan yksilöllisesti (yksilökeskeinen elämänsuunnitelma) ja tuen tarpeen mukaan. Asiakastietojärjestelmät otetaan käyttöön. Toimintaa monipuolistetaan, haetaan uusia yhteistyömahdollisuuksia paikallisten toimijoiden kanssa.

Arviointi

Toimintakeskus Helperin järjestämä työ- ja päivätoiminta on toteutunut suunnitellun mukaisesti kuntouttavalla työotteella. Ohjaajat hoitavat myös asiakkaidensa arjen asioita yhteistyössä kodin/asumisyksikön ja heidän itsensä kanssa. Helperin toiminta sisältää yksilötoimintaa esim. fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä erilaisin harjoittein ja muuta liikuntaa, tuotteiden valmistamista myyntiin sekä arjen askareita. Ryhmätoimintoina säännöllisesti viikoittain ovat taidepiiri-, kuntosali-, ja musiikki- sekä muuta ryhmätoimintaa. Uutena toimintona alkoi kuukauden kahvivieras avaten uuden näkökulman paikallisiin toimijoihin. Kotona olevia asiakkaita on aktivoitu mahdollisuudella osallistua eri tapahtumiin.

Ikäihmisten Senioritoiminnassa yhteistyötä on jatkettu työntekijävaihdolla; tarvittaessa Helperistä on sijaistettu. Lisäksi materiaalihankinnoissa ja toiminnan suunnittelussa. Helperin ja Seniorin loma-ajat yhdenmukaistettiin.

TyöVarikon kanssa on tehty työntekijä/asiakasvaihtoa, järjestetty yhteiset joulumyyjäiset ja heillä on ollut mahdollisuus osallistua yhteisiin tapahtumiin.

Toimintapäiviä on ollut 4 041. Asiakkaiden ikääntyneisyys/toimintakyvyn lasku ja yksilöllinen viikko-ohjelma vaikuttaa käyntipäivien määrään. Asiakastietojärjestelmä päädyttiin laatimaan verkkolevylle ennakoiden Sote ja sen tuomat muutokset myös ICT:hen, lisäksi käytetään kunnassa jo olemassa olevia järjestelmiä. Näin säästettiin kustannuksissa.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitteiden toteutuminen
kehitetään päivä- ja työtoimintaa, tavoitteena toiminnan laadun nostaminen	laaditaan/päivitetään asiakkaiden kanssa päivätoiminnan sisältö sekä käytänteet. Jatketaan asiakkaiden kanssa yksilökeskeisten elämänsuunnitelmien laatimista	-valmiina ja käytössä 30.6.2019 mennessä -taidenäyttely kirjastossa 1 krt /vuosi, myyjäiset, avoimet ovet ym. yleisötapahtumat.	-päivä- ja työtoimintaa kehitetty asiakkaiden toimintakyvyn / uusien asiakkaiden / uusien välineiden (yeti-tabletti) mukaan - jokaisella yksilöllinen päiväohjelma sisältäen yksilö- ja ryhmätoimintaa -vierailijoita on käynyt ja osallistuttu paikkakunnan tapahtumiin - taidenäyttely kirjastossa toteutui lokakuussa ja myyjäiset olivat 30.11.2019.

Vastuuhenkilö: vammaispalvelujen esimies Sirkka-Helinä Huru

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Toimintakeskus Helperi	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tunnusluvut:

Asiakkaita Helperissä

Kuljetuspalvelun piirissä

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Helperin työ/päivätoimintapäivä					
päivät lkm					
à-hinta €					
Yhteensä €					

Työ/päivätoimintapäivän nettohinta

Vammaisten ja kehitysvammaisten asumispalvelut*Strategiset tavoitteet*

Tavoitteena on, että asiakas voi asua hänelle mieluisassa, hänen tarpeilleen ja tuentarpeeseen sopivassa asumispaikassa. Pyritään pitkiin asumispolkuihin. Asumispalveluja ostetaan palvelusetelillä 12 pitkäaikaista ja kolme lyhytaikaista paikkaa. Lisäksi hankitaan kolme pitkäaikaista paikkaa normaalina ostopalveluna, perhehoitoa kahdelle lyhytaikaisesti. Asumispalveluja käyttää yhteensä 20 henkilöä. Tarvittaessa ostetaan kuntoutuksen jaksoja Vaalijalan osaamis- ja tukikeskuksesta.

Arviointi

Pitkäaikaisen asumisen tarve lisääntyi, asiakkaat olivat kotoa muuttavia. Asumisyksiköstä toiseen muuttavia asiakkaita ei ollut. Asiakkaiden tuentarve pysyi joko entisellään tai lisääntynyt tuentarve saatiin järjestymään ko. asumisyksikössä. Tavoitteen mukainen pitkä asumispolku toteutui.

Asumispalveluja hankittiin palvelusetelillä palvelusetelillä 14 pitkäaikaista ja 1 lyhytaikaista paikkaa. Normaalina ostopalveluna pitkäaikainen asumispalvelu hankittiin neljälle.

Kuntoutusjaksoja Vaalijalasta ostettiin kahdelle asiakkaalle, joista toisen jakso jatkui koko vuoden. Laitoshoidon määräraha ylittyi.

Perhehoitoa lyhytaikaisena käytti 1 asiakas.

Vastuuhenkilö: Vammaispalvelujen esimies Sirkka-Helinä Huru

Tukipalvelut*Strategiset tavoitteet*

Asiakkaiden tarpeet huomioiden käytetään Vaalijalan Keski-Suomen kehitysvammapoliklinikkapalveluja.

Arviointi

Kehitysvammapoliklinikan palveluja on käytetty tarpeen mukaan.

Vastuuhenkilö: vammaispalveluiden esimies Sirkka-Helinä Huru

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Kehitysvamm. asumispalvelut	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tunnusluvut:

Ostopalvelujen asiakkaat lkm
 Ostopalvelujen asumispäivät lkm
 Perhehoidon asiakkaat lkm
 Perhehoidon asumispäivät lkm

Erittely määrärahoista:

	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Rutjakan palveluasuminen					
Kehitysvamm. perhehoito					
Kehitysvamm. tukipalvelut					
Vammaisten laitoshoido					
Kehitysvamm. asumisen ostot					
Yhteensä €					

Muut vammaisten palvelut*Strategiset tavoitteet*

Muut vammaisten palvelut sisältävät kuljetuspalvelut, henkilökohtaiset avustajat ja asunnon muutostyöt sekä palveluasumista vammaiselle henkilölle.

Talousarviossa on varattu määräraha henkilökohtaisen avustajan hankkimiseksi noin 10 vaikeavammaiselle kotona asuvalle henkilölle. Vaikeavammaiselle tulee lain mukaan myöntää vähintään 30 tuntia kuukaudessa henkilökohtaisen avustajan työtunteja. Vammaispalvelulain mukaisia kuljetuspalveluja korvataan noin 30 henkilölle, vähintään lainmukaiset 18 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa.

Vuonna 2019 jatketaan kimppakyytien järjestämistä. Omavastuuosuus kuljetuspalveluista päätetään vuosittain, kun lautakunta hyväksyy palveluista perittävät asiakasmaksut.

Palveluasumista ostetaan kahdelle asukkaalle ostopalveluna.

Kuurojen palvelusäätiöltä ostetaan kotipalvelua ja apuvälineitä tulkkausta varten yhdelle asiakkaalle.

Arviointi

Toiminta on ollut talousarvion mukaista.

Vastuhenkilö: johtava sosiaalityöntekijä Päivi Boualem

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Muut vammaisten palvelut	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

VAMMAISTEN PALVELUT YHTEENSÄ

	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

3.3.5. PERUSTURVAN ELÄKEMAKSUT

	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Varhaiseläkeperusteinen KuEL					
Eläkemenoperusteinen KuEL					
Vanhainkodit					
Kotihoito					
Vammaispalvelut					
Muu sosiaalitoimi					
Yhteensä					

PERUSTURVA YHT.

	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

3.4. TERVEYSTOIMI

3.4.1. Perusterveydenhuolto

Strategiset tavoitteet

Perusterveydenhuollon palvelut ostetaan Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin hallintoon kuuluvalta Seututerveyskeskukselta. Palvelujen ostoista päätetään yhteisesti edellisen vuoden syksyllä tapahtuvassa neuvottelussa.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut tuottaa Jyväskylän ympäristöterveydenhuollon palveluyksikkö. Löytöeläinten hoito on ostettu Paavo Niemiseltä.

Arviointi

Perusterveydenhuollon palvelujen kustannukset ovat pysyneet talousarviossa, toimintakate oli 4 920 729 € (98,2 %). Määrärahavaraus vuodelle 2019 oli 5 009 810 €.

Vastuhenkilö: perusturvajohtaja Anna-Maija Kääriäinen

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

Perusterveydenhuolto	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Erittely määrärahoista:

	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Seututerveyskeskus:					
Avoterveydenhuolto					
Laitoshoido					
Suun terveydenhuolto					
Ensivastetehtävät					
Kutsunnat, lisäkorvaus					
Yht.					
Ympäristöterveydenhuolto, Jkl					
Löytöeläinten hoito					
Eläkemenoperust. KuEL-maksut					
Odottavien äitien hammashoito					
Perusturvahall.toimialakust.					
Taloushallinnon palvelut					
Yhteensä					

3.4.2. Erikoissairaanhoito

Strategiset tavoitteet

Erikoissairaanhoidon palvelut ostetaan Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin kuntayhtymältä sopimusohjauksessa sovitulla tavalla.

Arviointi

Erikoissairaanhoidon kustannukset ovat ylittyneet talousarviosta, toimintakate on 6 175 356 € (105,1 %). Määrärahavaraus vuodelle 2019 oli 5 878 340 €.

Vastuuhenkilö: perusturvajohtaja Anna-Maija Kääriäinen

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

Erikoissairaanhoito	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot			0	0	
Toimintakulut					
Toimintakate					

Erittely määrärahoista:

	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Erikoissairaanhoito					
Kalliitten hoitojen tasausmaksu					
Ylijäämän palautus					
<i>Keskussairaala yht.</i>					
Eläkemenoperust. KuEL-maksut					
Perusturvahall. toimialakust.					
Taloushallinnon palvelut					
Yhteensä					

TERVEYSTOIMI YHTEENSÄ

	Tot 2018	TA 2019	Tot 2019	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					